



**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KLEMBOWIE
ZA ROK 2023**

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Struktura zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie	3
III. Struktura budżetowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie	5
IV. Świadczenia pomocy społecznej	7
V. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	10
1. Piecza zastępcza	10
2. Asystent rodziny	10
VI. Świadczenia w ramach wsparcia kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”	11
VII. Świadczenia rodzinne	12
1. Zasilek rodzinny	12
2. Świadczenia opiekuńcze	12
3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „Becikowe”	13
4. Świadczenie rodzicielskie	13
VIII. Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów.....	14
IX. Realizacja Programu Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.....	15
X. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	15
XI. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Klembów	16
XII. Dodatkowa działalność GOPS Klembów	16
1. Pomoc materialna dla uczniów	16
2. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.....	17
3. Klub Integracji Społecznej.....	17
4. Działalność Klubu Senior +	18
5. Dodatki węglowe, dla gospodarstw domowych i elektryczne	18
6. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych	19
7. Wsparcie dla obywateli Ukrainy	19
XIII. Realizacja gminnych programów społecznych	20
1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2021-2025.....	20
2. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025.....	24
3. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.....	28
4. Profilaktyka uzależnień	30
XIV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.....	31
XV. Podsumowanie	32

I. Wstęp

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przedstawiam Radzie Gminy Klembów sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie za rok 2023. Ośrodek realizował działalność statutową oraz podejmował dodatkowe zadania w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla mieszkańców gminy Klembów. Prowadzona była systematyczna współpraca w szczególności z policją, sądem, placówkami oświaty, placówkami służby zdrowia, komornikami, Powiatowym Urzędem Pracy w Wołominie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie realizował zadania własne o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym oraz zadania z zakresu administracji rządowej.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.). Oprócz zadań wynikających z ww. ustawy GOPS realizuje również zadania określone w innych przepisach, a w szczególności:

- ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
- ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

II. Struktura zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie w roku 2023 struktura zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przedstawiała się następująco:

- Dyrektor – 1 osoba (1 etat),
- Główny księgowy – 1 osoba (1 etat),
- Pracownicy socjalni – 4 osoby (4 etaty),
- Aspirant pracy socjalnej - 1 osoba (1 etat),
- Asystent rodziny – 1 osoba (1/2 etatu),
- Starszy administrator ds. kadr i finansów - 1 osoba(1 etat),
- Starszy administrator sekcji świadczeń – 1 osoba (1 etat),
- Starszy administrator świadczeń rodzinnych – 1 osoba (1 etat),
- Starszy administrator świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 1 osoba (1 etat).

W celu pełnego realizowania obowiązków w GOPS Klembów zatrudnione były również osoby na podstawie umowy zlecenie:

- koordynator gminnego programu profilaktyki uzależnień – 1 osoba,
- kierownik Klubu Senior+ - 1 osoba,
- animator w Klubie Senior+ - 1 osoba,
- opiekunki domowe (usługi opiekuńcze u podopiecznych w różnych okresach w ciągu roku) – 11 osób,
- osoby wykonujące usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej – 15 osób,
- biegłe sądowe z zakresie uzależnień (psycholog i psychiatra) – 2 osoby,
- sprzątaczką – 1 osoba.

W ramach realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zatrudniani byli specjaliści (prowadzący działalność gospodarczą) w oparciu o umowy na świadczenie usług. W roku 2023 zatrudnieni zostali:

- specjalista terapii uzależnień,
- specjalista przeciwdziałania przemocy domowej,
- psycholog/terapeuta rodzinny,
- specjalista superwizji przemocy w rodzinie.

Pracownicy GOPS realizując zakres wykonywanych zadań korzystali z następujących systemów informatycznych:

- POMOST Std – Pomoc społeczna,
- Amazis – Świadczenia rodzinne,
- Nemezis – Fundusz alimentacyjny,
- Izyda – Świadczenia wychowawcze,
- Program aplikacji statystycznej CAS – bezpośrednie przekazywanie do wojewody sprawozdań,
- Program Płace VULCAN,
- Program Kadry VULCAN,
- Program Płatnik,
- Program Księgowość Budżetowa,
- ePUAP,
- Karta Dużej Rodziny,
- Program ETER – Czyste Powietrze,
- SEPI,
- ELPIS – pomoc obywatelom Ukrainy,
- INDRA – dodatki osłonowe,
- ATAR – dodatki węglowe,
- TARA – dodatki źródła ciepła.

III. Struktura budżetowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie

Struktura wydatków zrealizowanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie została przedstawiona w poniższej tabeli w porównaniu do lat ubiegłych.

Tabela 1. Podział wydatków w latach 2021-2023

RODZAJE WYDATKÓW (w zł)	2021	2022	2023
I. WYPŁATY ŚWIADCZEŃ			
Ogółem świadczenia	19 274 791,13	18 447 271,01	6 322 969,47
Świadczenia pomocy społecznej	339 754,62	384 736,12	391 735,10
w tym			
środki z budżetu gminy	107 714,83	129 298,48	128 393,01
środki z budżetu wojewody	232 039,79	255 437,64	263 342,09
Świadczenia rodzinne	4 013 472,68	4 228 881,85	4 513 248,60
w tym			
fundusz alimentacyjny	243 638,83	236 596,14	215 268,94
Świadczenie „Za życiem”	X	X	12 000,00
Odpłatność za pobyt w DPS (b.gminy)	262 511,44	301 034,37	468 775,14
Składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne (b. wojewody)	327 327,66	431 224,40	533 417,55
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	42 891,36	52 157,62	57 095,72
w tym za osoby pobierające			
zasiłek stały	14 806,23	15 083,62	15 659,72
świadczenie pielęgnacyjne	28 085,13	37 074,00	41 436,00
Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej	47 989,65	65 727,56	97 692,31
Pomoc materialna dla uczniów, w tym	37 494,97	25 231,14	19 277,84
stypendia socjalne	33 494,97	23 331,14	18 277,84
zasiłek szkolny	4 000,00	1 900,00	1 000,00
Pomoc obywatelom Ukrainy, w tym:	X	951 663,50	121 739,70
– Zapewnienie zakwaterowania i żywienia	X	812 920,00	103 920,00
– Jednorazowe świadczenia pieniężne w wysokości 300,00 zł	X	75 000,00	3 300,00
– Dożywianie dzieci w szkole i przedszkolu	X	10 245,50	2 515,50
– Świadczenia rodzinne	X	53 498,00	11 404,20
– Zasiłek celowy			600,00
Dodatki osłonowe	X	1 008 188,34	X
Dodatki węglowe	X	4 620 000,00	X
Dodatki inne źródła ciepła	X	423 500,00	1 000,00
Dodatek elektryczny	X	X	33 500,00
Refundacja podatku VAT paliwa gazowe	X	X	22 487,51
II.WYNAGRODZENIA OSOBOWE PRACOWNIKÓW I POCHODNE			
Wynagrodzenia osobowe i pochodne w tym	1 011 114,85	1 163 051,65	1 148 180,38
dotacja z budżetu wojewody i innych źródeł	326 859,30	319 757,84	261 801,82
środki z budżetu gminy	684 255,55	843 293,81	886 378,56
z tego			
- pomoc społeczna	705 935,30	875 810,10	921 289,67

- asystent rodziny	37 658,44	42 964,20	49 152,50
- Karta Dużej Rodziny	X	X	X
- świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny	142 700,93	153 109,29	173 487,41
- świadczenie wychowawcze	114 067,41	18 070,00	1 978,80
- pomoc obywatelom Ukrainy	X	6 300,54	1 312,00
- dodatki osłonowe	X	13 656,79	X
- dodatki węglowe	X	47 465,04	960,00
- dodatki do innych źródeł ciepła	X	5 675,69	X
III.WYNAGRODZENIA BEZOSOBOWE I POCHODNE			
Wynagrodzenia bezosobowe	111 010,74	114 735,54	135 248,19
w tym			
- umowy zlecenia na realizację usług opiekuńczych	79 475,42	32 410,64	81 061,66
- umowy zlecenia GKRPA (koordynator, członkowie komisji, psycholog, realizatorzy zajęć),	19 698,14	24 057,33	21 977,52
- umowa zlecenie sprzątaczką	8 237,18	9 682,38	16 120,09
- umowa zlecenie Klub Senior+	3 600,00	34 544,16	16 088,92
- umowy zlecenia obsługa dodatków węglowych	X	14 041,03	X
IV.WYDATKI NA OBSŁUGĘ REALIZOWANYCH ZADAŃ			
Ogółem obsługa	279 250,50	382 705,10	377 271,40
w tym			
- pomoc społeczna	78 506,16	89 877,97	82 871,38
- asystent rodziny	3 556,53	5 716,19	5 681,42
- Karta Dużej Rodziny	443,24	1 777,00	2 018,00
- świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego,	14 703,59	20 489,94	21 714,37
- świadczenie wychowawcze 500+	7 500,44	1 646,00	21,20
- GKRPA	130 691,22	166 208,61	190 592,83
- Zespół Interdyscyplinarny	1 835,50	977,00	3 146,30
- Ośrodki wsparcia (Klub Integracji Społecznej)	10 270,41	11 484,74	10 635,48
- mieszkanie chronione	929,53	24 738,92	21 387,77
- Klub Senior+	30 813,88	19 061,90	29 011,84
- pomoc obywatelom Ukrainy	X	545,00	178,27
- dodatki osłonowe	X	6 494,61	X
- dodatki węglowe	X	30 893,22	60,00
- dodatki inne źródła ciepła	X	2 794,00	20,00
- dodatki elektryczne			670,00
- refundacja podatku VAT p.gaz.			449,74
- dowóz osób do ŚDS			8 812,80
RAZEM	20 871 375,29	20 107 763,30	7 983 669,44

Tabela 2. Wydatki ogółem w latach 2021-2023

PODZIAŁ ZADAŃ	2021	2022	2023
WŁASNE	1 874 136,30	8 271 437,59	2 726 738,66
w tym otrzymana dotacja z budżetu wojewody	371 387,79	395 161,93	419 028,25
ZLECONE	18 822 910,94	11 841 545,71	5 256 930,78
RAZEM	20 915 717,76	20 301 752,88	7 983 669,44
PLAN WYDATKÓW	21 161 892,07	20 498 269,72	8 086 365,88
% REALIZACJI PLANU	98,84	99,04	98,73

IV. Świadczenia pomocy społecznej

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wsparcia udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezrobocia, bezdomności, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych lub niepełnych, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776,00 zł netto miesięcznie,
 - b) osobie w rodzinie w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600,00 zł netto miesięcznie,
 - c) rodzinie, której dochód nie przekracza kwoty 600,00 zł x ilość członków rodziny,
- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych powyżej (zgodnie z art.7).

W ramach systemu pomocy społecznej świadczona jest przede wszystkim praca socjalna skierowana na przywrócenie zdolności do samodzielnego życia osób i rodzin. Praca socjalna to szereg działań mających na celu ułatwienie funkcjonowania poprzez wzmacnianie i zwiększanie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów. Prowadzona była m.in. w oparciu o kontrakt socjalny, mający na celu znalezienie najlepszego rozwiązania dla trudnych sytuacji życiowych klienta. Było to poradnictwo rodzinne i zawodowe, pomoc w załatwianiu spraw w innych instytucjach i organizacjach, motywowanie do podjęcia terapii np. uzależnień, czy podjęcia pracy.

Poza pracą socjalną do świadczeń niepieniężnych zaliczamy: opłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, pomoc rzeczową, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencję kryzysową, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze

w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie wspomagane, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Świadczeniami pieniężnymi z pomocy społecznej są natomiast: zasiłki stałe, okresowe, celowe (w tym specjalne zasiłki celowe), zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki, świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane przez sąd. Do najczęściej udzielanych świadczeń pieniężnych należą: zasiłek stały, zasiłek okresowy i zasiłek celowy.

Tabela 3. Realizacja świadczeń – zadania własne gminy w latach 2021-2023

Rodzaj świadczenia	2021			2022			2023		
	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł w tym dotacja	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł w tym dotacja	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł w tym dotacja
Zasiłek stały	36	356	191 866,00 191 866,00	32	318	190 789,14	34	324	193 533,06
Składka zdrowotna	28	297	15 014,87	26	254	15 083,62	29	276	15 659,72
Zasiłek okresowy	3	15	9 000,00 6 831,00	10	36	25 700,00	13	42	24 525,00
Posiłek /dożywianie/	59	4 322	18 740,50 13 903,00	63	6154	38 121,60	80	7 895	55 291,00
Zasiłek celowy /łącznie z zasiłkami w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”/	105	238	117 531,01 19 440,00	89	236	106 143,10 16 900,00	88	172	114 994,04 9 360,00
Usługi opiekuńcze	11	4 154	76 018,00	11	1474	32 410,64	11	2 521	81 061,66
Domy Pomocy Społecznej	8	86	262 511,00	9	89	301 034,37	14	124	468 775,14

Tabela 4. Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach			Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) w tym: świadczenia pieniężne świadczenia niepieniężne	126	116	121	285	261	257	185	171	172
	114	98	97	246	200	184	118	100	97
	40	43	48	147	147	157	71	75	79
Udzielana pomoc (świadczenia oraz praca socjalna) w tym wyłącznie praca socjalna	178	174	172	409	401	354	X	X	X
	62	58	61	138	140	121			

W 2023 roku wsparciem z zakresu pomocy społecznej objęte zostały 182 rodziny, w których przebywało 378 osób, co stanowi blisko 4% ogółu mieszkańców gminy.

Na przestrzeni kilku ostatnich lat zmniejsza się liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W roku 2021 z tych form pomocy skorzystało 114 rodzin, natomiast w 2023 roku 97. Spadek liczby rodzin wymagających pomocy finansowej spowodowany jest w dużym stopniu dodatkowymi świadczeniami na rzecz dziecka i rodziny realizowanymi w ramach ustawy o pomocy państwa w zakresie wychowywania dzieci (500+), a także wsparciem oferowanym w ramach programów dla osób z niepełnosprawnościami.

W odróżnieniu od świadczeń finansowych w ostatnich latach utrzymuje się wysoki poziom rodzin oraz liczby osób w rodzinach korzystających wyłącznie z pracy socjalnej. Czystą pracą socjalną w 2023 roku objęto 61 rodzin (121 osób). Tą formą wsparcia objęte są głównie rodziny, w których występuje problem: przemocy, alkoholizmu, zaniedbania w opiece i wychowaniu dzieci, niepełnosprawności lub długotrwałej choroby. Rodziny te wymagają wsparcia w formie poradnictwa, współpracy ze specjalistami i innymi instytucjami oraz członkami ich rodzin. Problemy społeczne, które dominują wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej to: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, jak również potrzeba ochrony macierzyństwa oraz alkoholizm.

Z pomocy w formie mieszkania chronionego/wspomaganego w roku 2023 skorzystało 6 osób.

Na terenie gminy funkcjonują dwa takie mieszkania (limit osobowy - 6). Mieszkania pełnią funkcję wsparcia dla rodzin/osób potrzebujących pomocy z uwagi na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę. Pobyt w mieszkaniu ma na celu zapobieganie pogłębianiu się sytuacji kryzysowej, umożliwienie powrotu do środowiska zamieszkania, a także jak najdłuższe utrzymanie osoby w lokalnej społeczności. Koszty poniesione w roku 2023 na utrzymanie mieszkań to 21 387,77 zł.

Tabela 5. Powody korzystania z pomocy społecznej zgodnie z art.7 uops w latach 2021-2023

Powód trudnej sytuacji życiowej	2021		2022		2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	90	199	80	173	79	160
Bezdomność	3	4	1	1	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	19	91	19	85	17	82
w tym						
wielodzietność	10	57	14	71	12	65
Bezrobocie	43	125	39	96	46	115
Niepełnosprawność	53	89	54	92	55	96
Długotrwała lub ciężka choroba	56	103	62	108	72	116
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	22	84	21	82	27	84

i prowadzenia gosp. domowego						
w tym						
rodziny niepełne	15	48	13	44	18	53
rodziny wielodzietne	8	43	7	39	6	34
Przemoc w rodzinie	5	20	6	20	3	6
Alkoholizm	19	40	14	29	17	44
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	6	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	1	4	9	3	3

Problemy społeczne, które dominują wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej to: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, jak również potrzeba ochrony macierzyństwa oraz alkoholizm.

W indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej przeprowadzone zostały postępowania administracyjne i wydanych zostało 360 decyzji.

V. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

1. Piecza zastępcza

W 2022 roku na terenie gminy Klembów funkcjonowało 19 rodzin zastępczych, w których przebywało 39 dzieci. Za 17 dzieci GOPS ponosił częściowe koszty związane z opieką i wychowaniem (97 692,31 zł).

Tabela 6. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, za które gmina ponosiła koszty związane z opieką i wychowaniem w latach 2021-2023

2021		2022		2023	
Liczba dzieci	Koszty w zł	Liczba dzieci	Koszty w zł	Liczba dzieci	Koszty w zł
10	47 989,65	13	65 727,56	17	97 692,31

2. Asystent rodziny

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudniony jest asystent rodziny (1/2 etatu).

Głównym zadaniem asystenta rodziny jest pomoc przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych wszystkich jej członków. Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale. Asystent wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Ustala mocne strony rodziny oraz rodzaj i kolejność podejmowanych działań. Ostatecznie na zmianę i sukces pracuje sama rodzina.

Wsparciem asystenta objętych zostało 14 rodzin (48 osób w tym 20 dzieci) z terenu gminy Klembów (wydatki 54 833,92 zł).

Tabela 7. Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny w latach 2021-2023

2021		2022		2023	
Liczba rodzin	Koszty w zł	Liczba rodzin	Koszty w zł	Liczba rodzin	Koszty w zł
12	37 212,71 (w tym dotacja 850,00 zł)	11	48 680,39 (w tym dotacja 850,00 zł)	14	54 833,92 (w tym dotacja 6 588,06 zł)

VI. Świadczenia w ramach wsparcia kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”

Wsparcie opisane w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” polega w szczególności na:

- dostępie do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży;
- dostępie kobiet w ciąży do diagnostyki prenatalnej;
- odpowiedniej opiece zdrowotnej dla kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych;
- dostępie do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę;
- jednorazowym świadczeniu z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- odpowiednim świadczeniu opieki zdrowotnej dla dziecka oraz dostęp do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- możliwości przeprowadzenia porodu w szpitalu III poziomu referencyjnego.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy poradnictwo dla osób uprawnionych koordynowane jest przez asystenta rodziny. Koordynacja ta polega na:

- opracowywaniu przez asystenta rodziny wspólnie z osobami uprawnionymi katalogu możliwego do uzyskania wsparcia;
- występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu tych osób, na ich żądanie, do podmiotów odpowiedzialnych za realizację określonego wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

GOPS w Klembowie w ramach powyżej opisanej ustawy wypłacił trzy świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu w wysokości 12 000,00 zł (3 świadczenia).

VII. Świadczenia rodzinne

W GOPS Klembów realizuje się wypłatę następujących świadczeń rodzinnych:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy;
- 3) jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka „Becikowe”;
- 4) świadczenia rodzicielskie.

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy.

Kryterium to wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko kryterium wynosi 764,00 zł.

1. Zasiłek rodzinny

Przyznawany jest w zależności od wieku dziecka pozostającego na utrzymaniu osoby uprawnionej i wynosi:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do kończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka (1000,00 zł na dziecko; jest to świadczenie jednorazowe);
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł miesięcznie);
- 3) samotnego wychowywania dziecka (193,00 zł miesięcznie na dziecko oraz 273,00 zł na dziecko niepełnosprawne - nie więcej jednak niż dwa dodatki w jednej rodzinie);
- 4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego);
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat, 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia);
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego (100,00 zł jednorazowo);
- 7) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113,00 zł miesięcznie na zamieszkanie w internacie lub 69,00 zł miesięcznie na dojazd do szkoły - wypłacany przez 10 miesięcy w roku).

2. Świadczenia opiekuńcze

W ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych w GOPS wypłacane są świadczenia opiekuńcze, do których zaliczamy:

- 1) zasiłek pielęgnacyjny (215,84 zł miesięcznie), który przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawany jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Przeznaczony jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 lat;

- 2) świadczenie pielęgnacyjne (od stycznia do grudnia 2023 r. w wysokości 2 458,00 zł miesięcznie) przyznawane jest osobom, które rezygnują bądź nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zawodowej, aby opiekować się niepełnosprawnym członkiem rodziny wymagającym szczególnej opieki, na których ciąży obowiązek alimentacyjny;
- 3) specjalny zasiłek opiekuńczy (620,00 zł miesięcznie) przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.
- Jednocześnie GOPS opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy.

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „Becikowe”

Do katalogu świadczeń rodzinnych zalicza się również jednorazową zapomogę wypłacaną w związku z urodzeniem się dziecka, która wynosi 1000,00 zł. Kryterium dochodowe uprawniające do zapomogi wynosi 1 922,00 zł na osobę w rodzinie.

4. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko i nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wypłata świadczenia rodzicielskiego nie jest uzależniona od kryterium dochodowego. Wysokość świadczenia wynosi 1 000 zł miesięcznie, do ukończenia przez dziecko 1-go roku życia.

Poniżej przedstawiona jest tabela obrazująca realizację świadczeń rodzinnych w okresie 2021-2023.

Tabela 8. Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2021-2023

Rodzaj świadczenia	2021			2022			2023		
	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne	357	7023	786 605,82	287	5813	649 746,41	224	4730	535 529,53
Dodatki do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka	22	22	19 926,87	19	20	17 632,50	18	22	15 388,62
z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	37	298	112 238,74	35	239	86 321,50	20	163	61 200,77
z tytułu samotnego wychowywania	23	330	62 585,17	22	298	58 449,31	14	212	39 334,77
z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	47	461	46 931,58	43	435	43 993,44	40	438	45 138,38
z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	243	415	39 070,53	208	333	31 026,00	165	294	27 865,98
z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	86	1118	102 081,06	78	1044	92 764,37	70	937	86 273,41
z tytułu podjęcia nauki									

poza miejscem zamieszkania, związany z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	112	1 081	68 749,51	101	907	59 120,86	78	747	47 151,84
Zasiłek pielęgnacyjny	229	2607	562 694,88	241	2854	616 007,36	268	3040	656 154,00
Świadczenie pielęgnacyjne	79	862	1 696 588,80	89	1000	2 109 905,74	96	1066	2 615 203,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	5	50	31 000,00	4	36	22 320,00	1	6	3720
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	62	646	327 327,66	69	783	431 224,40	70	807	533 417,55
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	17	182	28 085,13	22	211	37 074,00	17	193	41 436,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	58	60	60 000,00	58	59	59 000,00	43	44	44 000,00
Zasiłek dla opiekuna	1	10	6 200,00	0	0	0	0	0	0
Świadczenie rodzicielskie	31	201	185 976,30	22	168	152 987,40	22	144	129 694,00
Razem	613	14538	3 780 649,26	553	13206	3 999 274,44	511	11867	4 893 507,85

W 2023 roku pomocą w formie świadczeń rodzinnych objęto 511 rodziny, w których przebywało 1 320 osób (w tym 610 dzieci), co stanowi około 13% ogółu mieszkańców gminy. Od kilku lat widoczny jest wzrost liczby rodzin korzystających ze świadczeń opiekuńczych (uzależnionych od niepełnosprawności). W roku 2020 z ww. świadczeń skorzystało 266 rodzin, w 2022 roku 275 rodzin, natomiast w 2023 roku 304 rodziny.

VIII. Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Osoby, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb i nie otrzymują należnego im wsparcia od osób zobowiązanych do alimentacji mają możliwość otrzymania pomocy w ramach funduszu alimentacyjnego. Uprawnienia uzyskuje się na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja alimentów okazała się bezskuteczna.

Tabela 9. Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych w latach 2021-2023

Lata	Liczba rodzin	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń	Kwota w zł
2021	27	45	573	243 638,83
2022	28	48	559	236 596,14
2023	23	38	458	217 368,94

Wszystkich dłużników, którzy posiadają zobowiązania w stosunku do gminy Klembów w 2023 roku było 78, na terenie gminy przebywało 17 dłużników. Wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane były następujące działania:

- skierowanie wniosków o odebranie prawa jazdy,
- przekazywanie komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonym świadczeń alimentacyjnych,
- kierowanie wniosków do Prokuratury Rejonowej o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego,

- wpisanie dłużników do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego.
- W 2022 roku kwota należności zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych wyniosła 70 841,36 zł.
- Ogółem z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2023 roku wydano 695 decyzji administracyjnych.

IX. Realizacja Programu Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

W 2023 roku wydanych zostało 265 kart dla 97 rodzin wielodzietnych z terenu gminy Klembów, w tym 91 kart dla dzieci oraz 174 karty dla rodziców. Ogółem od początku programu do 31.12.2023 r. przyznano w gminie Klembów 2 164 karty tradycyjne lub elektroniczne.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Rodzice otrzymują karty bezterminowo, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby z niepełnosprawnością otrzymują kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i uprawnień dla rodzin wielodzietnych (3+), zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość m.in. korzystania ze zniżek w instytucjach kultury czy ośrodkach rekreacyjnych na terenie całego kraju. Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie produktów żywnościowych, odzieży, obuwia, książek, zabawek czy paliwa. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną. Obecnie KDR uprawnia do obniżonej stawki za zużycie energii elektrycznej.

X. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie (czyli bezpłatnie) mają prawo osoby inne niż ubezpieczone, posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, określone w przepisach o pomocy społecznej.

Wydanie decyzji o ustaleniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych ze środków publicznych następuje na wniosek zainteresowanego, a w przypadku stanu nagłego na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia.

Wydanie decyzji poprzedzone jest przeprowadzeniem postępowania administracyjnego w tym rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. Celem tej procedury jest m.in. ustalenie czy osoba zainteresowana spełnia kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustalenie czy nie występują dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową tej osoby.

W 2023 roku przeprowadzono 13 postępowań w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

XI. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Klembów

Na terenie gminy Klembów sprawami z zakresu przemocy domowej zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny. W pracach Zespołu biorą udział przedstawiciele GOPS Klembów, Komisariatu Policji w Tłuszczu, Sądu Rejonowego w Wołominie, placówek oświatowych z terenu gminy, Przychodni Zdrowia SALUS w Ostrówku, Fundacji „Zielony Horyzont” z Wołomina oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2024 roku wszczętych zostało 27 procedur „Niebieskie Karty”, natomiast 6 procedur kontynuowanych było z poprzednich okresów (łącznie prowadzono 33 procedury). W 15 przypadkach formularze Niebieskiej Karty A sporządzone były przez policjantów, w 9 przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie, w 2 przez pracowników oświaty i w jednym przypadku przez przedstawiciela służby zdrowia. Powołano 24 grupy robocze, które odbyły 89 posiedzeń. W 13 przypadkach podjęto decyzję o zamknięciu procedury „Niebieskie karty”.

Tabela 10. Liczba realizowanych procedur Niebieskie Karty w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba wszystkich procedur w tym	31	35	33
Liczba wszczętych procedur	23	20	27
Liczba procedur kontynuowanych	8	15	6
Liczba zakończonych procedur	16	29	13
Liczba spotkań grup roboczych	54	58	89

XII. Dodatkowa działalność GOPS Klembów

1. Pomoc materialna dla uczniów

Na wypłatę stypendiów i zasiłku dla uczniów wydatkowano kwotę 19 277,84 zł, w tym w ramach dotacji z MEN 14 622,27 zł (dla 22 uczniów wypłacono stypendium socjalne oraz dla 2 uczniów wypłacono zasiłki szkolne dla uczniów).

Tabela 11. Realizacja świadczeń z zakresu pomocy materialnej dla ucznia w latach 2021-2023

Rodzaj świadczenia	2021		2022		2023	
	Liczba uczniów	Kwota w zł w tym dotacja MEN	Liczba uczniów	Kwota w zł w tym dotacja MEN	Liczba uczniów	Kwota w zł w tym dotacja MEN
Stypendia dla uczniów	42	33 494,97 26 795,97	31	23 331,14 18 664,91	22	18 277,84 14 622,27
Zasiłek szkolny dla ucznia	8	4 000,00 1 339,80	4	1 900,00 933,25	2	1 000,00 731,11

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania

funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne wynosiła w 2023 roku 600,00 zł netto.

Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie w terminie od dnia 15 sierpnia do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku słuchaczy kolegów od dnia 15 września do dnia 15 października danego roku szkolnego.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (np. wypadku, kradzieży, pożaru, śmierci członka rodziny, klęski żywiołowej, długotrwałej choroby ucznia lub członków rodziny wspólnie mieszkających i gospodarujących, innych szczególnych zdarzeń losowych pogarszających sytuację materialną ucznia). Wniosek o przyznanie zasiłku szkolnego składa się w terminie do 2 miesięcy od wystąpienia zdarzenia losowego.

2. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023

W 2023 roku po raz kolejny pozyskane zostały środki na realizację Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Program miał na celu aktywizację osób z niepełnosprawnościami i wspieranie ich niezależności w funkcjonowaniu w społeczeństwie. Wsparciem objęto 16 osób z niepełnosprawnościami, zrealizowano 5 914 godzin usług asystenckich. Wydatki w ramach programu wyniosły 220 406,90 zł (w tym dotacja z SFWON 220 406,90 zł).

Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w szczególności polegały na pomocy w:

- wykonywaniu czynności dnia codziennego;
- wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem Programu w wybrane przez uczestnika miejsca;
- załatwianiu spraw urzędowych;
- korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
- zaprowadzaniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej lub przyprowadzaniu ich z niej.

Uczestnicy Programu nie ponosili odpłatności za usługę asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

3. Klub Integracji Społecznej

W siedzibie KIS prowadzonych było szereg działań z zakresu wspierania rodziny: poradnictwo psychologiczne (192 godziny), terapia uzależnień (88 godzin), konsultacje specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy domowej (128 godzin), koordynacja zadań z zakresu profilaktyki uzależnień (180 godzin dyżurów przewodniczącej GKRPA).

Z pomocy specjalistów skorzystało 85 osób.

W KIS odbywały się posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych i Zespołu Interdyscyplinarnego (89 posiedzeń grup i 4 planowe posiedzenia Zespołu).

Przeprowadzone zostały warsztaty wychowawczo-rozwojowe dla 6 rodzin, mające na celu wsparcie funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz radzenie sobie w stresujących sytuacjach. W Klubie działa grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, która spotykała się dwa razy w miesiącu (w 2023 r. odbyły się 24 spotkania, łącznie 72 godziny wsparcia).

4. Działalność Klubu Senior +

Klub Senior+ jest ośrodkiem wsparcia działającym w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie, świadczącym usługi dla osób w wieku 60+, nieaktywnych zawodowo i zamieszkujących na terenie gminy Klembów.

Działania, jakie realizowane są w klubie to przede wszystkim:

- zaspokajanie potrzeb towarzyskich, kulturalnych, edukacyjnych i społecznych,
- organizowanie form wsparcia dostosowanych do potrzeb, oczekiwań i możliwości seniorów,
- świadczenie pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- motywowanie seniorów do działań na rzecz samopomocy i działań wolontarystycznych,
- integracja ze środowiskiem lokalnym.

Rok 2023 wypełniony był różnorodnymi zajęciami, zarówno edukacyjnymi, kulturalnymi, jak i społecznymi. Odbył się cykl warsztatów dietetycznych, dzięki którym seniorzy poznali tajniki zdrowego odżywiania. Nie tylko zgłębiali swoją wiedzę, ale przede wszystkim zdobywali doświadczenie w przygotowywaniu odżywczych posiłków. Uzupełnieniem tych zajęć były warsztaty zdrowotne, dotyczące zapobiegania i leczenia cukrzycy.

Seniorzy intensywnie ćwiczyli swoje umysły podczas zajęć psychologicznych oraz warsztatów kreatywnego myślenia. Realizowane zajęcia miały na celu poprawę pamięci, koncentracji oraz koordynacji, zachęcić do kreatywnego myślenia i odkrywania swoich mocnych stron. Odbywały się także zajęcia integracyjne, taneczne oraz manualne.

W zajęciach klubu brało udział 21 osób (średniomiesięcznie uczestniczyło 17 osób). W roku 2023 odbyło się 311 godzin zajęć w Klubie Senior+.

5. Dodatki węglowe, dla gospodarstw domowych i elektryczne

W 2023 roku kontynuowano realizację dodatków związanych z dofinansowaniem ogrzewania budynków mieszkalnych. Dodatek węglowy przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego.

W oparciu o ustawę o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw w GOPS ustalane było również prawo do dodatku dla gospodarstw domowych. Świadczenie to przysługiwało osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy paliwem używanym do ogrzewania był: pelet drzewny, drewno kawałkowe lub inny rodzaj biomasy, skroplony gaz LPG, bądź olej opałowy. Gospodarstwa domowe, których głównym źródłem ogrzewania była energia elektryczna również skorzystali z dofinansowania.

- Wyplacono 17 dodatków węglowych na kwotę 51 000,00 zł.

- Wyplacony zostal 1 dodatek dla gospodarstw domowych na kwote 1 000,00 zł.
- Zrealizowano 29 dodatkow elektrycznych na kwote 33 500,00 zł.

6. Refundacja podatku VAT dla odbiorcow paliw gazowych

Dodatek do gazu, a dokladnie refundacja podatku VAT, to forma dofinansowania dla osob, ktore ogrzewaja domy gazem i osiagaja niskie dochody. O refundacje podatku VAT za gaz moze ubiegac sie osoba wykorzystujaca paliwo gazowe, jako glowne zrodlo ogrzewania gospodarstwa domowego (swiadczenie to obowiazuje od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2024 r.). Wnioskodawca moze byc tzw. odbiorca koncowy, czyli osoba, ktora podpisala umowe z przedsiebiorstwem energetycznym. Refundacja VAT uzalezniona jest od dochodu danego gospodarstwa domowego i przysluguje, jezeli dochod na osobe w rodzinie nie przekracza 1500,00 zł. W przypadku samotnego gospodarowania, przecietny, miesieczny dochod nie moze przekroczyc 2100,00 zł.

W 2023 roku z ww. refundacji skorzystalo 45 gospodarstw domowych na kwote 22 487,51 zł.

7. Wsparcie dla obywateli Ukrainy

W roku 2023 kontynuowano wsparcie dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego panstwa (m.in. jednorazowe swiadczenie w wysokoosci 300,00 zł, oplata za posilki dla dzieci, zwrot kosztow wyzywienia i zakwaterowania).

- Wyplacono 11 jednorazowych swiadczzen pienieznych w wysokoosci 300,00 zł na osobe z przeznaczeniem na utrzymanie, w szczegolnosci na pokrycie wydatkow na zywnosc, odziez, obuwie, srodki higieny osobistej oraz oplaty mieszkaniowe obywateli Ukrain, wydatkowano 3300,00 zł.
- Przyznano i oplacono posilki dla 5 dzieci z Ukrainy uczyszczajacych do placowek szkolnych (2515,50 zł).
- Osoby zapewniajace zakwaterowanie i wyzywienie obywatelom Ukrainy mogli otrzymac swiadczenie w wysokoosci 40 zł za kazdy dzien pomocy. Wyplaconych zostalo 2598 swiadczenia dla 31 wnioskodawcow na kwote 103 920,00 zł.
- Pracownicy socjalni na biezaco monitorowali wsparcie dla obywateli Ukrainy, kontaktowali sie z rodzinami, ktore przyjely uchodzcow, pomagali skladać odpowiednia dokumentacje, kierowali do wlasciwych urzedow, umawiali poszczegolne wizyty, dystrybuowali wsparcie rzeczowe.
- Wyplacono 44 swiadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy na kwote 11 404,20 zł.

XIII. Realizacja gminnych programów społecznych

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2021-2025

Obszar wsparcia 1 - Wsparcie funkcjonowania rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem zaspokajania potrzeb dzieci i młodzieży

Kierunki strategiczne w ramach obszaru:

- 1) pomoc w rozwiązywaniu problemów szczególnie w rodzinach niepełnych i wielodzietnych;
- 2) wsparcie w ramach specjalistycznego poradnictwa rodzinnego;
- 3) wspieranie rodzin w zaspokajaniu potrzeb dzieci i młodzieży, szczególnie w zakresie wychowawczym, kształtowania postaw społecznych i obywatelskich;
- 4) wsparcie rodzin w identyfikowaniu i pokonywaniu pojawiających się „nowych” zagrożeń (fobizm, problemy wymagające wsparcia psychologicznego, przemoc w środowisku rówieśniczym itp.);
- 5) podejmowanie działań ukierunkowanych na wsparcie w rozwiązaniu wszelkich innych trudności życiowych mieszkańców Gminy.

Działania i wskaźniki

- W 2023 roku realizowano Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025.
- Prowadzona była systematyczna praca socjalna, ogółem tą formą wsparcia zostało objętych 172 rodziny w tym 257 osób w rodzinach /w tym rodziny niepełne 18 (osób w rodzinie 53); rodziny wielodzietne 6 (osób w rodzinie 34)/.
- Wsparciem asystenta rodziny objętych zostało 14 rodzin (48 osób, w tym 20 dzieci).
- Ze świadczeń materialnych pomocy społecznej skorzystało 121 rodzin (257 osób) pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej. Ze świadczeń rodzinnych skorzystało 511 rodzin (1320 osób, w tym 610 dzieci). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były dla 43 dzieci.
- Pomocą w formie dożywiania (opłaty za posiłki w szkole lub przedszkolu) objętych zostało 80 dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i marginalizacją.
- W roku 2023 rodziny korzystające z pomocy społecznej miały zapewniony dostęp do bezpłatnego poradnictwa prawnego oraz poradnictwa psychologicznego.
- Prowadzona była działalność świetlic w Krzywicy, Pasku, Woli Rasztowskiej i Roszczepie
- Prowadzona była systematyczna współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie w zakresie pieczy zastępczej – za 17 dzieci gmina ponosiła częściowe koszty za opiekę i wychowania zgodnie z art.191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na terenie gminy Klembów w pieczy zastępczej przebywało 39 dzieci (w 19 rodzinach zastępczych). Prowadzona była systematyczna współpraca pracowników socjalnych z kuratorami zawodowymi i społecznymi Sądu Rejonowego w Wołominie.
- Przekazywane były mieszkańcom informacji o ofercie PCPR w Wołominie – poradnictwo specjalistyczne. Nieodpłatna pomoc prawna (realizacja we współpracy w powiatem wołomińskim).

- Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny GOPS systematycznie współdziałają z pedagogami z placówek oświatowych w celu wymiany niezbędnych informacji, aby przeciwdziałać zauważanym sytuacjom problemowym. Nauczyciele uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.
- Realizacja przez GOK Klembów zajęć świetlicowych i zajęć dodatkowych (zajęcia taneczne, plastyczne, szachy itp.) oraz organizacja w poszczególnych szkołach zajęć pozalekcyjnych oraz konkursów.

Obszar wsparcia 2 - Pokonywanie trudności życiowych osób i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji osób współuzależnionych oraz doświadczających przemocy

Kierunki strategiczne w ramach obszaru:

- 1) wsparcie osób z najbliższego otoczenia osoby nadużywającej alkoholu (współuzależnionych) i /lub doświadczających przemocy, w tym podnoszenie wiedzy i umiejętności reagowania osób w środowisku na sytuacje kryzysowe,
- 2) pomoc terapeutyczna dla osób nadużywających alkoholu i /lub sprawców przemocy,
- 3) prowadzenie działań podnoszących świadomość ogółu mieszkańców w zakresie mechanizmu powstawania uzależnień i skutków nadużywania substancji psychoaktywnych,
- 4) podnoszenie wiedzy mieszkańców w zakresie oferty wsparcia, w tym szczególnie pomocowych usług publicznych i oferty organizacji społecznych.

Działania i wskaźniki

- Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz od września 2023 r. Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Klembów.
- Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.
- Członkowie GKRPA oraz pracownicy socjalni GOPS Klembów systematycznie diagnozowali środowiska zagrożone alkoholizmem, prowadzone było wsparcie dla członków rodzin osób nadużywających alkoholu, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy terapeutycznej i prawnej, szczególnie w rodzinach uwikłanych w przemoc domową spowodowaną spożywaniem alkoholu – łącznie 85 osób.
- Mieszkańcom gminy Klembów zapewnione zostało specjalistyczne wsparcie terapeutyczne i psychologiczne. Specjaliści: psycholog (192h), terapeuta uzależnień (88h), specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (128h), koordynator profilaktyki uzależnień (180h), grupa wsparcia (72h).
- Skierowanych zostało 5 wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Pokryte zostały dla tych osób koszty wydania opinii przez biegłych sądowych (psychologa i psychiatry).

- 13 osób zobowiązano do stawienia się na posiedzeniu GKRPA.
- Wydano 22 postanowienia opiniujące wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
- Przeprowadzono program profilaktyki uniwersalnej skierowany do dzieci i młodzieży - rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – „Zachowaj trzeźwy umysł”. Pedagodzy i wychowawcy prowadzili profilaktykę uniwersalną w szkołach odnoszącą się do kampanii: „Dopalacze powiedz stop”, „Postaw na rodzinę” oraz „Stop pijanym kierowcom”. W realizacji programów wzięło udział 60 uczniów.
- Nauczyciele z gminy Klembów (20 osób) uczestniczyli w warsztatach z zakresu profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych młodzieży w ramach programu „Unplugged”.
- Podczas lokalnych pikników, festynów oraz w szkołach (wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych) upowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące przemocy rówieśniczej, przemocy w rodzinie, uniwersalnej profilaktyki uzależnień (2400 osób).
- Prowadzona była edukacja społeczna w zakresie bezpieczeństwa na drogach w ramach kampanii „Stop pijanym kierowcom” i „Przeciw pijanym kierowcom”.
- Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wrywkowo kontrolowali ład i porządek publiczny w miejscach i pobliżu miejsc sprzedaży napojów alkoholowych.
- Rozpowszechniane były materiały profilaktyczno-edukacyjne – działania skierowane do ogółu społeczeństwa – udostępniano informacje, ulotki o tematyce szkodliwości przyjmowania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychotropowych.
- Odbyły się 24 spotkania grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy lub współuzależnionych od alkoholu (72 godziny).
- Odbyły się warsztaty wyjazdowe „Zadania i kompetencje członków GKRPA oraz członków ZI i GR. Rola JST w przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie” oraz „Dobre praktyki samorządu w rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy domowej”.
- Zakupiono materiały (m.in. opaski, smycze, breloki, długopisy) dla dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach profilaktycznych promujących zdrowy styl życia – bez używek i przemocy.
- Odbyło się szkolenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Klembów.

Obszar wsparcia 3 - Budowanie integracji społecznej oraz podnoszenie jakości oferty publicznych instytucji

Kierunki strategiczne w ramach obszaru:

- 1) budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie działalności liderów lokalnych, podnoszenie kompetencji pracowników instytucji publicznych, wspieranie aktywności społecznej mieszkańców, poszukiwanie know-how, budowanie postaw otwartości i tolerancji, zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu,
- 2) budowanie poczucia tożsamości i przynależności do społeczności lokalnej, kształtowanie postaw odpowiedzialności a także troski o środowisko i przestrzeń publiczną jako o dobro wspólne,

- 3) zapewnienie dostępu do zróżnicowanych usług społecznych osobom chorym, z niepełnosprawnościami i wchodzącym w wiek senioralny;
- 4) profilaktyka problemów społecznych, w tym kształtowanie postaw i zapewnienie oferty spędzania czasu wolnego, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z grup narażonych na wykluczenie (w tym szczególnie seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale chorujących) promowanie aktywności sprzyjającej życiu wolnemu od uzależnień jak np. aktywność sportowa dzieci i młodzieży, dobra kondycja zdrowotna osób dojrzałych i seniorów;
- 5) rozszerzanie oferty spędzania czasu wolnego w ramach instytucji publicznych, podnoszenie jakości usług publicznych w zakresie kultury, edukacji, rekreacji

Działania i wskaźniki

- Pracownicy socjalni GOPS Klembów systematycznie analizują dane dotyczące problematyki społecznej na obszarze gminy Klembów. Dane są ujmowane w okresowych oraz rocznych sprawozdaniach. W roku 2023 ze świadczeń pomocy społecznej korzystały 182 rodziny. Główne powody otrzymywania wsparcia to ubóstwo (79 rodzin), niepełnosprawność (55 rodzin), długotrwała choroba (72 rodziny), bezrobocie (46 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (27 rodzin), ochrona macierzyństwa (17 rodziny), alkoholizm (17 rodzin). Asystent rodziny współpracował z 14 rodzinami, w których występowały szczególne problemy opiekuńczo-wychowawcze.
- W GOPS Klembów zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych, którzy realizują swoje zadania w poszczególnych rejonach gminy Klembów. Pracownicy socjalni uczestniczyli m.in. w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, szkoleniu z realizacji ustawy o pomocy społecznej, usług opiekuńczych, interwencji kryzysowej, bezpieczeństwa na stanowisku pracy, spotkaniach szkoleniowych w ramach Mazowieckiego Forum OPS.
- GOPS korzystał z wynajmowanego lokalu (poprawa bazy lokalowej), w którym mieści się Klub Integracji Społecznej. W KIS prowadzone są spotkania grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych i zespołu interdyscyplinarnego, posiedzenia GKRPA oraz inne dodatkowe działania realizowane przez Ośrodek.
- Na stronie internetowej www.gops.klembow.pl zamieszczone są informacje o zasadach korzystania z pomocy społecznej, zakresie pomocy, godzinach pracy itp. Podany jest kontakt telefoniczny do poszczególnych pracowników. W lokalnej gazecie zamieszczane były bieżące informacje o działalności GOPS. Na portalu społecznościowym gminy Klembów również zamieszczane były najważniejsze informacje o działaniach podejmowanych przez gminę.
- Gmina podejmuje od kilku lat działania wspierające rozwój organizacji społecznych, ogłaszane są konkursy dla organizacji pozarządowych w celu wspierania ich działań integracyjnych i aktywizacyjnych. Projekty realizowane przez lokalne organizacje mają między innymi za zadanie rozwój idei samopomocy i wzajemnego wsparcia mieszkańców. Liczba projektów zatwierdzonych do dofinansowania w roku 2023 – 9.

- Na stronie internetowej www.klembow.pl mieszkańcy mają dostęp o informacji o działających na terenie gminy organizacjach pozarządowych. W Urzędzie Gminy jest stanowisko, w którego zakres wchodzi współpraca z organizacjami pozarządowymi.
- Prowadzona była systematyczna praca socjalna w środowiskach osób starszych i niepełnosprawnych, świadczone były usługi opiekuńcze. Realizowana była pomoc w zaspokajaniu potrzeb w sprzęt rehabilitacyjny lub ortopedyczny, współpraca w tym zakresie z PCPR w Wołominie.
- W 2023 roku w GOPS świadczone były usługi opiekuńcze dla 11 osób w podeszłym wieku.
- Zapewniono dostęp do wsparcia w formie mieszkania chronionego (pobyt 6 osób w 2023 roku)
- Realizowane były wypłaty świadczeń rodzinnych dla dzieci i osób dorosłych posiadających orzeczenia o niepełnosprawności. Świadczeniami opiekuńczymi zostały objęte 304 rodziny.
- Prowadzono Klub Senior+ w miejscowości Roszczep, w zajęciach integracyjno-edukacyjno-kulturalnych uczestniczyło 21 osób (średniomiesięcznie 17 osób), odbyło się 311 godzin zajęć.

Obszar wsparcia 4: Identyfikacja i pokonywanie skutków pandemii Covid-19

Pracownicy socjalni na bieżąco monitorowali sytuację społeczną na terenie gminy Klembów. Prowadzili działania informacyjne w zakresie wsparcia materialnego, a przede wszystkim specjalistycznego. W siedzibie KIS prowadzonych było szereg działań z zakresu wspierania rodziny: poradnictwo psychologiczne (192 godziny), terapia uzależnień (88 godzin), konsultacje specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy domowej(128 godzin), koordynacja zadań z zakresu profilaktyki uzależnień (180 godzin dyżurów przewodniczącej GKRPA).

2. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 wyznacza zadania, których realizacja przyczyni się do zmniejszenia skali problemów społecznych w gminie Klembów w obszarze wspierania rodziny. Program jest dokumentem wpisującym się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2021-2025.

Cel główny programu: Wzmocnienie funkcjonowania interdyscyplinarnego systemu wspierania rodzin poprzez wczesną identyfikację środowisk zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.

Cel szczegółowy 1 - Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Realizacja zadań:

1) Wsparcie finansowe, rzeczowe i usługowe.

W ramach zadania udzielone zostało wsparcie w ramach świadczeń z pomocy społecznej w 182 rodzinach (378 osób) oraz w ramach świadczeń rodzinnych w 511 rodzinach (1 320 osób).

2) Dożywianie dzieci.

Wsparciem w formie opłaty za jeden gorący posiłek dziennie objętych zostało 80 dzieci z terenu gminy Klembów.

- 3) Wsparcie w formie pracy socjalnej
Pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej objęte zostały 61 rodzin (121 osób).
- 4) Zapewnienie pomocy w formie pracy z asystentem rodziny.
Asystent rodziny współpracował z 14 rodzinami, w których przebywało 20 dzieci.
- 5) Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy.
Na terenie gminy Klembów nie było konieczności umieszczenia osób w specjalistycznych ośrodkach wsparcia. Rodziny, w których występuje podejrzenie przemocy objęte są pracą członków grup diagnostyczno-pomocowych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Klembów. W 2023 roku w 33 rodzinach prowadzone były procedury Niebieskie Karty.
- 6) Udzielenie pomocy specjalistycznej (niepełnosprawność, przemoc w rodzinie, uzależnienia, itp.)
Rodziny miały zapewnione specjalistyczne wsparcie w ramach Punktu Konsultacyjnego (finansowanego ze środków z opłat za sprzedaż alkoholu): psycholog (192h), terapeuta uzależnień (88h), specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej (128h), pracownik socjalny (180h).

Cel szczegółowy 2 – Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz minimalizowanie ich skutków

Realizacja zadań:

- 1) Zapewnienie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego.
Rodziny, w których występuje problem uzależnień oraz przemocy miały zapewnione wsparcie psychologiczne. Psycholog pełnił dyżur przez cały rok, raz w tygodniu, w ilości 16 godzin miesięcznie. Raz w miesiącu po 8 godzin dyżury pełnił certyfikowany specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Prowadzone było nieodpłatne poradnictwo obywatelskie – udzielono 58 porad.
- 2) Organizacja grup wsparcia dla rodziców przy zastosowaniu zasady pomocniczości (problemy wychowawcze, przemoc, uzależnienia).
W Klubie Integracji Społecznej kontynuowała swoją działalność grupa wsparcia dla osób współuzależnionych od alkoholu oraz doświadczających przemocy w rodzinie (24 spotkania po 3 godziny).
- 3) Systematyczna praca socjalna z rodzinami znajdującymi się w sytuacji kryzysowej (uzależnienia, przemoc).
Pracownicy socjalni na co dzień współpracują z rodzinami, w których występuje problem uzależnienia i przemocy, udzielane jest poradnictwo i praca socjalna. W roku 2023 w 17 rodzinach, korzystających z pomocy społecznej występował problem alkoholizmu, a w 33 rodzinach prowadzona była procedura Niebieskie Karty.
- 4) Promocja i wsparcie inicjatyw lokalnych w zakresie integracji rodziny.
Podczas lokalnych pikników, festynów oraz w szkołach (wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych) upowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące przemocy rówieśniczej, przemocy w rodzinie, uniwersalnej profilaktyki uzależnień (2400 osób).
- 5) Promocja i finansowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców, dzieci i młodzieży.

Przeprowadzono program profilaktyki uniwersalnej skierowany do dzieci i młodzieży - rekomendowany przez Krajowe Centrum Profilaktyki Uzależnień – „Zachowaj trzeźwy umysł”. Pedagodzy i wychowawcy prowadzili profilaktykę uniwersalną w szkołach odnoszącą się do kampanii: „Dopalacze powiedz stop”, „Postaw na rodzinę” oraz „Stop pijanym kierowcom”. W realizacji programów wzięło udział 60 uczniów. Przeprowadzone zostały warsztaty dla nauczycieli w ramach programu „Unplugged”.

- 6) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

Na uroczystościach lokalnych oraz w szkołach (wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych) upowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące przemocy rówieśniczej, przemocy domowej, uniwersalnej profilaktyki uzależnień. Prowadzona była edukacja społeczna w zakresie bezpieczeństwa na drogach w ramach kampanii „Stop pijanym kierowcom” i „Przeciw pijanym kierowcom”.

- 7) Współpraca instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty.

W ramach grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych prowadzona jest ścisła współpraca pomiędzy pracownikami socjalnymi, policją, kuratorami oraz pedagogami. W roku 2023 odbyły się 4 planowe posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 89 posiedzeń grup roboczych (diagnostyczno-pomocowych). Procedurę NK prowadzono w 33 rodzinach.

Cel szczegółowy 3 - Zwiększenie świadomości rodziców/opiekunów w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Realizacja zadań:

- 1) Praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym (m.in. diagnoza deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym)
Rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną w roku 2023 było 61. Rodziny, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze było 27, rodzin z problemem ochrony macierzyństwa było 17 rodziny.
- 2) Podnoszenie umiejętności rodzicielskich w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych (m.in. poprzez realizowanie warsztatów, programów, projektów).
14 rodzin objętych było wsparciem asystenta rodziny. Przeprowadzone zostało w ramach programu profilaktycznego 660 godzin specjalistycznego wsparcia (psycholog, terapeuta uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy).
- 3) Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie pasji, zainteresowań i talentów dzieci i młodzieży
Realizacja przez GOK Klembów zajęć świetlicowych i zajęć dodatkowych (zajęcia taneczne, plastyczne, szachy, ortografia na wesoło, grafika komputerowa) oraz organizacja w poszczególnych szkołach zajęć pozalekcyjnych oraz konkursów.
- 4) Wdrażanie ogólnopolskich kampanii dotyczących profilaktyki uzależnień.

Przeprowadzono program profilaktyki uniwersalnej skierowany do dzieci i młodzieży - rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – „Zachowaj trzeźwy umysł”. Pedagodzy i wychowawcy prowadzili profilaktykę uniwersalną w szkołach odnoszącą się do kampanii: „Dopalacze powiedz stop”, „Postaw na rodzinę” oraz „Stop pijanym kierowcom”. W realizacji programów wzięło udział 60 uczniów. Przeprowadzone zostały warsztaty dla nauczycieli w ramach programu „Unplugged”.

5) Pomoc asystenta rodziny w realizacji działań z zakresu ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – zadanie nie było realizowane z uwagi na brak takiego zapotrzebowania.

6) Pomoc specjalistyczna dla rodzin mających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Objęcie wsparciem asystenta rodziny 14 rodzin (20 dzieci), w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze. Wsparcie specjalistyczne jw.

Cel szczegółowy 4 – pogłębianie współpracy podmiotów działających na rzecz wspierania rodziny

Realizacja zadań:

1) Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W 2023 roku za 17 dzieci przebywających w pieczy zastępczej gmina ponosiła częściowe koszty utrzymania (97 692,31 zł). Każdego roku w budżecie GOPS zabezpieczane są środki finansowe na wydatki związane z pieczą zastępczą.

2) Zabezpieczenie środków finansowych na działania związane z profilaktyką uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Środki na działania profilaktyczne zostały zabezpieczone w budżecie GOPS Klembów. Został opracowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Klembów na lata 2022-2023. Środki wydatkowane na działania w zakresie profilaktyki uzależnień - 212 570,35 zł. Realizowany był również Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

3) Organizowanie szkoleń, spotkań, konferencji, superwizji służących podnoszeniu kwalifikacji pracowników socjalnych, asystentów rodziny i osób zawodowo związanych z pracą z rodziną. Pracownicy socjalni (4 osoby) oraz asystent rodziny podnosili swoje kompetencje na szkoleniach i warsztatach zgodnie z zapotrzebowaniem. Pracownicy pomocy społecznej w ramach uczestnictwa w Forum OPS na Mazowszu brali udział raz w miesiącu w spotkaniach tematycznych. Odbyło się jedno spotkanie szkoleniowe dla członków ZI (zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

4) Doskonalenie współpracy lokalnych instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny.

Prowadzona była systematyczna współpraca pomiędzy GOPS, GKRPA, ZI, GOK, służbą zdrowia, oświatą, policją, kuratorami, w ramach wspierania rodzin w kryzysie, jak i podejmowane były działania profilaktyczne. Na spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego spotykali się przedstawiciele instytucji działających na rzecz rodziny i przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym

(odbyły się 4 planowane spotkania). Prowadzona była współpraca z radnymi, sołtysami w ramach rozwiązywania sytuacji problemowych w lokalnych społecznościach.

3. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 jest zintegrowany i skuteczny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Klembów.

Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Cel strategiczny 1 - Profilaktyka przemocy w rodzinie

Cele operacyjne

1. Zwiększanie świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.
2. Realizacja działań środowiskowych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Rozwój poradnictwa dla osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie.

- Na stronie internetowej GOPS Klembów zamieszczone są informacje na temat zagadnienia przemocy domowej oraz uprawnień osób doznających przemocy, jak i najważniejsze numery telefonów kontaktowych. Wśród rodzin dystrybuowane były ulotki informacyjno-edukacyjne. W lokalnej gazecie zamieszczane były informacje o możliwości skorzystania ze wsparcia specjalistów na terenie gminy.
- Mieszkańcom gminy Klembów zapewnione zostało specjalistyczne wsparcie terapeutyczne i psychologiczne. Specjaliści: psycholog (192h), terapeuta uzależnień (88h), specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej (128h), pracownik socjalny (180h).
- Odbyły się warsztaty dla członków zespołu interdyscyplinarnego, mające na celu aktualizację wiadomości oraz obowiązków spoczywających na poszczególnych podmiotach.

Cel strategiczny 2 - Zintegrowane wsparcie osób doznających przemocy w rodzinie

Cele operacyjne

1. Profesjonalna realizacja procedury „Niebieskie Karty”
2. Rozwój specjalistycznego wsparcia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- W 2023 roku wszczętych zostało 27 procedur „Niebieskie Karty”, natomiast 6 procedur kontynuowanych było z poprzednich okresów (łącznie prowadzono 33 procedury). W 15 przypadkach formularze Niebieskiej Karty A sporządzone były przez policjantów, w 9 przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie, a w 2 przez pracowników oświaty i jeden przez służbę zdrowia. Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu

Interdyscyplinarnego, powołano 24 grupy robocze/diagnostyczno-pomocowe, które odbyły 89 posiedzeń. W 13 przypadkach podjęto decyzję o zamknięciu procedury „Niebieskie karty”.

- W rodzinach, w których prowadzone były procedury Niebieskie Karty (33 rodzin) prowadzona była praca socjalna oraz wsparcie ze strony dzielnicowego. Osoby miały zapewnione poradnictwo psychologiczne. Na spotkaniach z grupami roboczymi osoby podejrzane o doznawanie przemocy w rodzinie były informowane o przysługujących im prawach. Przekazywane były materiały informacyjne, sporządzany był indywidualny plan pomocy dla rodziny. Wsparcie specjalistów: psycholog (192h), terapeuta uzależnień (88h), specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej (128h), pracownik socjalny (180h).
- Prowadzone były regularne spotkania grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej (24 spotkania po 3 godziny).

Cel strategiczny 3 - Procedury interwencyjne i oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie

- W 2023 roku wszczęto 27 procedur Niebieskie Karty wobec 30 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie (sporządzono 20 NK-D).
- Interwencje w środowiskach zagrożonych przemocą: pracownicy socjalni - 9 wszczętych procedur Niebieskie Karty, Policja -15 wszczętych procedur Niebieskie Karty, Oświata – 2 wszczęte procedury, służba zdrowia – 1 procedura.
- Osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie wzywane były na posiedzenia grup roboczych, nadzorowane przez dzielnicowego oraz pracowników socjalnych, kierowane na konsultacje psychologiczne, motywowane do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnych w POIK w Zielonce. Osoby nadużywające alkoholu kierowane były do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Klembowie.
- Wystosowano 3 zawiadomienia do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy.
- 9 osób skorzystało ze wsparcia w formie zajęć terapeutycznych – indywidualnych oraz grupowych (terapeuta uzależnień).

Cel strategiczny 4 - Interdyscyplinarne działania podmiotów odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochronę ofiar przemocy

Cele operacyjne

1. Efektywna współpraca służb pomocowych
2. Rozwój kompetencji przedstawicieli służb pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- W 2023 roku odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 24 grupy, które odbyły 89 posiedzeń.

- Wszczęto 27 procedur Niebieskie Karty wobec 30 osób (24M, 6K) podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.
- Udzielono wsparcia wobec osób dotkniętych przemocą domową – 45 osób (33K i 12M, w tym 22 dzieci).
- Prowadzona była systematyczna (kwartalna) sprawozdawczość z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W rocznym sprawozdaniu z działalności GOPS w Klembowie ujęto sprawozdanie z realizacji Gminnego Programy Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.
- W roku 2023 zostały przeprowadzone otwarte warsztaty dla przedstawicieli podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz jedno spotkanie w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Zielonce dla przedstawicieli instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie w celu wymiany doświadczeń i dalszej współpracy.

4. Profilaktyka uzależnień

W ramach realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i zwalczania narkomanii w gminie Klembów opracowany został dwuletni program „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023”.

W roku 2023 w ramach realizacji programu wydatkowano kwotę 212 570,35 zł.

- Członkowie GKRPA oraz pracownicy socjalni GOPS Klembów systematycznie diagnozowali środowiska zagrożone alkoholizmem, prowadzone było wsparcie dla członków rodzin osób nadużywających alkoholu, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy terapeutycznej i prawnej, szczególnie w rodzinach uwikłanych w przemoc domową spowodowaną spożywaniem alkoholu.
- Mieszkańcom gminy Klembów zapewnione zostało specjalistyczne wsparcie terapeutyczne i psychologiczne. Specjaliści: psycholog (192h), terapeuta uzależnień (88h), specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej (128h), pracownik socjalny (180h), trener grupy wsparcia (72h).
- Skierowanych zostało do sądu 5 wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Pokryte zostały dla tych osób koszty wydania opinii przez biegłych sądowych (psychologa i psychiatry).
- 13 nowych osób zobowiązano do stawienia się na posiedzeniu GKRPA, łącznie wezwano 45 osób na posiedzenia GKRPA, przeprowadzono 32 rozmowy pouczające o szkodliwości spożywania alkoholu.
- Wydano 22 postanowienia opiniujące wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
- Przeprowadzono program profilaktyki uniwersalnej skierowany do dzieci i młodzieży - rekomendowany przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom – „Zachowaj trzeźwy

- umysł”. Pedagodzy i wychowawcy prowadzili profilaktykę uniwersalną w szkołach odnoszącą się do kampanii: „Dopalacze powiedz stop”, „Postaw na rodzinę” oraz „Stop pijanym kierowcom”.
- Przeprowadzone zostały warsztaty dot. agresji, bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni z elementami profilaktyki w SP w Dobczynie.
 - Sfinansowano warsztaty dla 20 nauczycieli w zakresie realizacji programu profilaktyki uniwersalnej „Unplugged”.
 - Opłacono dla 6 dzieci pobyt na koloniach letnich z programem profilaktyki uzależnień.
 - Podczas lokalnych pikników, festynów oraz w szkołach (wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych) upowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące przemocy rówieśniczej, przemocy w rodzinie, uniwersalnej profilaktyki uzależnień (2400 osób).
 - Prowadzona była edukacja społeczna w zakresie bezpieczeństwa na drogach w ramach kampanii „Stop pijanym kierowcom” i „Przeciw pijanym kierowcom”.
 - Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyrętkowo kontrolowali ład i porządek publiczny w miejscach i pobliżu miejsc sprzedaży napojów alkoholowych.
 - Rozpowszechniane były materiały profilaktyczno-edukacyjne – działania skierowane do ogółu społeczeństwa – udostępniano informacje, ulotki o tematyce szkodliwości przyjmowania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychotropowych.
 - Odbyły się 24 spotkania grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy lub współuzależnionych od alkoholu (72 godziny).
 - Zakupiono materiały (m.in. opaski, smycze, kolorowanki, breloki, długopisy, kamizelki odblaskowe) dla dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach profilaktycznych promujących zdrowy styl życia – bez używek i przemocy.
 - Sfinansowano wynagrodzenia dla członków GKRPA, biegłych sądowych, koordynatora programu profilaktycznego.
 - Przeprowadzono warsztaty edukacyjne oraz szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Klembów oraz przedstawicieli samorządu - pn. „Zadania i kompetencje członków GKRPA oraz członków ZI i GR. Rola JST w przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie”. Przeprowadzone zostały warsztaty wyjazdowe z wizytą studyjną „Dobre praktyki samorządu w rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy domowej”.

XIV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Mając na względzie analizę zasobów pomocy społecznej dla gminy Klembów przy planowaniu wsparcia na kolejny rok należało zwrócić uwagę na następujące kwestie:

- systematyczną realizację programów gminnych (w tym wspierania rodziny, przeciwdziałania przemocy domowej, rozwiązywania problemów alkoholowych, etc.),
- zapewnienie osobom i rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, prawnik, terapeuta uzależnień), w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych, zastępczych, a także terapii rodzinnej,

- pomoc materialną (finansową i rzeczową), dożywianie, pomoc socjalną dla najuboższych mieszkańców gminy,
- współpraca z jednostkami systemu pomocy społecznej oraz innych systemów (wymiaru sprawiedliwości, edukacji, rynku pracy, służby zdrowia, rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami etc.), w tym jednostkami zapewniającymi opiekę nad dziećmi, z sądami i policją, szkołami, urzędem pracy, PFRON i PCPR w zakresie likwidacji barier architektonicznych i wsparcia osób z niepełnosprawnościami,
- dalsze upowszechnianie pracy socjalnej (w tym systematyczne doszkąlanie pracowników pomocy społecznej w zakresie wdrażania nowych metod i instrumentów pracy socjalnej oraz budowania współpracy międzyinstytucjonalnej),
- rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi i liderami społeczności lokalnych,
- wspieranie osób współzależnionych i doświadczających przemocy domowej w radzeniu sobie w sytuacjach problemowych, kontynuowanie wsparcia w formie grup samopomocowych,
- pomoc psychologiczną dla rodzin z problemem uzależnienia i /lub przemocy, pomoc specjalistyczna i terapeutyczna dla osób uzależnionych i /lub stosujących przemoc,
- wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych w miejscu ich zamieszkania w szczególności poprzez propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia (w tym kontynuowanie działalności Klubu Senior+), ułatwienie kontaktu z placówkami służby zdrowia i placówkami rehabilitacyjnymi, wspieranie rodziny w opiece nad chorym w domu, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych (m.in. poprzez realizację programów rządowych Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej, Opieka wytchnieniowa) oraz zabezpieczanie usług opiekuńczych,
- podnoszenie wiedzy mieszkańców w zakresie usług oferowanych przez instytucje systemu pomocy społecznej działające na terenie gminy, budowanie wizerunku GOPS jako jednostki realizującej działania integracyjne i wspierającej wszystkich mieszkańców,
- dostosowywanie pracy do zmieniających się grup odbiorców min. osób przewlekle chorych, samotnych, z niepełnosprawnościami, uchodźców, cudzoziemców.

XV. Podsumowanie

Głównym celem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Podstawą skutecznego działania jest stałe diagnozowanie problemów społecznych na terenie gminy i właściwe reagowanie na potrzeby mieszkańców. Na podstawie analiz statystycznych, badań ankietowych, jak i informacji zbieranych w trakcie wywiadów środowiskowych możemy określać kierunki działania, a tym samym odpowiednio wykorzystywać środki publiczne.

Obserwowane zmiany w strukturze klientów GOPS powodują przewartościowanie udzielanego wsparcia z pomocy materialnej na pomoc usługową i pracę socjalną (poradnictwo specjalistyczne, wspieranie rodzin w kryzysie opiekuńczo-wychowawczym, integracja seniorów i osób z niepełnosprawnościami z lokalnym środowiskiem itp.). Działania realizowane na rzecz

mieszkańców muszą być zatem wielokierunkowe, zabezpieczać potrzeby jednostki, a jednocześnie działać aktywizująco i integrująco na ogół lokalnej społeczności.

W roku 2024 GOPS kontynuuje realizację zadań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmuje inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja, służba zdrowia, oświata) czy lokalnych liderów. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej. Sektor publiczny w tym GOPS pełni rolę koordynatora, jak i organizatora usług, dlatego też staramy się, aby nasze działania odpowiadały potrzebom, jakie diagnozujemy przy wykonywaniu codziennej pracy.

Dyrektor GOPS Klembów
Agnieszka Gietka-Barańska